

TORONTÁI

Ára: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel Beckerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1
1
Din

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész évre . 300 D | Negyedévre . 75 D
Félévre . . . 150 D | Havonta . . . 25 D
Hirdetések díjazás szerint
Megjelenik naponta délben

Ára:
1
Din

Akadályok.

A forradalom vándortüze még egyre felüti fejét Európa területeinek egy-egy újabb részén és ma Bulgária az az ország, amelyben a végsőkig feszült nyugtalanság hatalmas lángoszlopban világít a felfigyelő világ felé. Sztambulinszki, a parasztkormány miniszterelnöke, hiába igyekezett az abszolutizmus minden eszközével rendet teremteni ebben az örökké forrongó országban: a látványlag nyugodt felszín alatt titokzatos erők működtek, amelyek az első alkalommal felborították a konszolidáció gyöngge kárvárárt s ma újból polgárvér ömlik el a bolgár városok és falvak utcáin, újból gyűlölködő, ölni kész frontokban állanak egymással szemben a különböző társadalmi osztályok és újból zavar és bujtogató láрма lett urrá az ország fölött.

Piros vérvirágok nőnek ki ma is Bulgária területén és harci láрма veri fel a lelkek nyugalmát csak úgy, mint akkor, amikor a világ minden táján harogó fanfarok hirdették a hivatalos háborút. És míg a béke európai színpadán koturnusos szereplők messzire esengő tirádákat szavalnak a megértés szükségességéről, a gazdasági rend multhatatlanul szükséges helyreállításáról, addig itt is, ott is a háboru régi furiai akadálytalanul tovább folytatják a rombolás munkáját, mérhetetlen kárára a felgyógyulni nem tudó emberiségnek, amely a munka, a termékeny rend egyenes ösvényére még most sem tud rálépni.

A jó szomszédi viszony helyreállítása Európa megújulásának egyik vitális feltétele, de minduntalan ujonnan jelentkező akadályok hiúsítják meg ennek az egymásra utaltságnak gyakorlati megvalósítását. Csak a minap hangoztatta Ninesity a szomszéd Magyarországgal való gazdasági közeledés szükségességét és magyar részről is megtörtént ennek a belátásnak hivatalos hangoztatása. De az első, határozott lépés ily irányban mégsem történt meg, a szándék tetté válni nem tud és a megértés békülékeny hangja helyett kölcsönös vádak pattogó lármája röpül át egyik országból a másikba. Valami kegyetlen fátum elválasztó határvonalat húz a lelkük és agvak közé is és e határvonalat az egymást kereső érdekek ösztönös ereje sem tudja átlépni.

A másik szomszéd, Bulgária, forradalom és polgárháboru fé-

lmes zajával parancsolja ránk a feszült figyelem kényszerítő állapotát és teszi lehetetlenné a békés közeledést, a zavartalan szomszédi viszony felvételét. Bulgáriában egyelőre bizonytalan a holnapi nap és még bizonytalanabb az az időpont, amikor az ország társadalmának robbanó erői végre meggyugodnak. A bolgár forradalom bármennyire is az ország belügye, mégis erős visszahatással van a szomszédos államokra is, amelyek saját életerejüket csak a földrajzilag mellettük elhelyezett államok

segítségével tudják teljesen és maradék nélkül kifejleszteni. Minden forradalom nyomán, tul az illető ország területén, messze vonalon megzendül az emberiség rendje, mert a társadalom rendje és nyugodtsága soha sincs egyes területekre korlátozva.

Évek jönnek és évek mulnak, de egyik sem hozza magával az átfogó egyetemes, európai munka megővőgött korszakát. Európa harmónikus rendjének álma talán csak késő utódaink számára lesz élő valósággá.

A kormány várakozó állásponton van Bulgáriával szemben.

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 13.

A bulgáriai puccsot, melyről hiteles értesülések mai napig sincsenek, nagy és messzire kiható eseménynek tekintik. A bulgáriai lázas napok minden egyes mozzanata kellő figyelmet érdemel, mert láncszemét alkotja annak a folyamatnak, amely Bulgária egész belső berendezését megmáskítja és amely könnyen kihatással lehet a külföldi államok békéjére is.

A beogradi kormány mindaddig nem szándékozik semilyen irányban lépéseket tenni, amíg pozitív értesülések nem érkeznek a Bulgáriában lefolyt eseményekről. Félő ugyanis, hogy az esetleges elhamarkodott intézkedések komplikálják a helyzetet és megnehezítik a békés megoldást.

A keleti eseményekkel kapcsolatban megirtuk, hogy a kormány valószínűleg a koronatanács összehívását fogja javasolni. Ez a kombináció megdőlt, mert a helyzetet nem látják annyira komolynak, hogy erre a nagyjelentőségű lépésre kényszerüljenek.

A minisztertanács tegnapi ülésén részletesen megvitatta a bulgáriai állapotokról érkező legújabb jelentéseket és határozott ideiglenes állásfoglalása felett. Később újból minisztertanácsot

tartottak a szkupstina épületében, amelyen újból mérlegelés alá vették a helyzetet és elhatározták, hogy bevonják esetleges akció esetén a nagyhatalmakat is.

A bukaresti, prágai és beogradi kormány között máris eszmecsere folyik együttes diplomáciai lépések megtételére, hogy érvényt szerezzenek a békeszerződés tiszteletben tartásának.

Seba, az új beogradi csehszlovák követ, tegnap délután meglátogatta Ninesity Momesilo dr. külügyminisztert és kormánya nevében kijelentette, hogy

Csehszlovákia teljesen szolidáris a Szófia elleni közös demarche tekintetében.

Lyuckanov beogradi bolgár követségi ügyvivő úgy nyilatkozott a sajtó képviselői előtt, hogy ő csak Sztambulinszki kormányát ismeri el legálisan. Sztambulinszkit a nép óriási többsége választotta meg, az alkotmány és a fennálló törvények értelmében pedig még mindig az ország miniszterelnöke. Lyuckanov kijelentette hogy hasonló nézetben van a követség titkára és egész személyzete.

A beogradi bolgár követség tegnap délután a következő közleményt adta ki:

Zürich. (Zárlat.) Newyork 55675, London 2569, Páris 3575, Milano 2585, Berlin 00058, Prága 1661, Wien 907850, Budapest 00775, Hollandia 21815, Beograd 620, Varsó 00080.

Budapest. (Zárlat.) London 28250—28950, Páris 392—404, Berlin 650—695, Beograd 66—6850, Varsó 880—960. A többi változatlan.

Dáskalev Rajka prágai bolgár követ értesítette a beogradi bolgár követséget, hogy állandó összeköttetést talált Sztambulinszki, a törvényes kormányelnökkel, akinek megbízásából a következőket közölheti:

Szófia megszállása körüli harcok megkezdődtek. Amíg a főváros nem kerül a régi kormány kezébe, gazdasági blokádnak alá veszik.

A nyilatkozat megerősíti azt a régebbi híradást, hogy Sztambulinszki kiheztetéssel akarja lemondásra kényszeríteni a bolgár kormányt. Ezt látszik igazolni az a körülmény is, hogy a kormány felhívást bocsájtott ki, amelyben nagy takarékoságra inti a lakosságot mindaddig, amíg megfelelő mennyiségű élelmiszerről nem tud gondoskodni.

Damjanov földmies-párti képviselő Szófia környékén több községben felkelést szított és seregével Sztambulinszki zászlaja alá állott. A csapatok tömegesen fegyverkeznek. Hosszabb ideig tartó küzdelemre készülnek, amelynek végeülja Szófia elfoglalása.

Chirbródból érkező jelentés szerint Szófiát a felkelő parasztság teljesen körülfárta, úgy hogy a főváros gazdaságilag teljesen el van zárva az ország belsőjétől.

Szófia híradások elmondják, hogy az ország belsejéből nyugtalanító hírek érkeznek. Sztambulinszki csapatai és a kormány hadserege között többhelyütt heves ütköztetés támadt, amely mindkét részen nagy veszteséget okozott. Egyes községekben már negyvennyolc órája szakadatlanul folyik az ádáz harc. Különösen Radomirban, Crvenibreg, Perpik és Orhana vidékén voltak vehemens esztárazások.

Az új kormány tegnap felváltotta az összes főispánokat és főszolgabirokat és helyükbe katonatiszteket nevezett ki. Szófia kerületének új főispánja Tabakov tábornok lett. Ugy szintén felváltották az összes községi képviselőtestületeket is.

Cankov bolgár külügyminiszter a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy az új kormány a békéért, a kulturális és gazdasági fejlődésért kíván dolgozni. A nagyhatalmakkal az őszinte együttműködés útján akar haladni. „A kormány elhatározta — mondotta — hogy úgy belső mint külső politikáját a béke jegyében folytatja és a nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeit mindenkoron teljesíteni fogja.”

TÖZSDE

Június 13.

Beograd. (Zárlat.) Páris 583, London 416, Milano 420, Genf 1625, Newyork 90, Berlin 105, Prága 26950, Szaloniki 240, Wien 126, Szófia 97, Budapest 125.

14.
ony!
borka-
i, hogy
ics stb.
a csak
ra gyü-
alóban
től ma-
es, lek-
42
roiy-
ezze be-
ely jól-
e azért
yek az
gy-
lamivel
pocsóbb,
ári áru.
rral
enő
tőke
mlatok
ontái“
1118
ika
kg-os
299
a. 3.
ktáron.
khez
ert.
1140
ar Rt.
ni.
omplett
jezés
os áron
nthető:
zetében
) utca.
1141
itura,
k is,
alatt.
közt.
n
o.
990
sut-
ica.
ica.
PAL

Indemnitás júliusra.
— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jun. 13.

A kormány előkészületeket tett, hogy július hónapra, esetleg augusztusra elkészíthessék az indemnitási javaslatot. Az indemnitásról szóló tervezet még idejében a szkupstina elé kerülne megszavazás végett.

A magyar politikából.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, jun. 13.

Az egységes párt tegnapi értekezletén tárgyalták, de nem fejezték be az indemnitást. Kállay a javaslattal kapcsolatban ismertette az ország gazdasági és pénzügyi helyzetét és a költségvetés rendelkezéseit. Az állami kiadások a drágaság miatt jelentősen emelkedtek, amivel szemben a bevételek nem tartanak lépést, úgy hogy az államháztartás tekintetében az eddigi helyzet fenntartására is erőves intézkedés szükséges, amelyet az illetékek tekintetében a jelen javaslat keretein belül tervez is.

Reméli, hogy az ország külkereskedelmi mérlegének deficitje a meglehetősen ígérkező terméskből kifolyólag lényegesen apadni fog akkor, amikor az export megkezdődhetik. Ezek a tények bizonyára erősítőleg fognak hatni a korona értékének alakulására.

Fegyverszünet készül a Ruhr-vidéken.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, jun. 13.

Negyvennyolcórán belül várják Franciaország döntését, hogy hajlandó-e a Ruhr-vidékre vonatkozó fegyverszünet feltételeit megvitatni, amelyeket az angol kormány fog Berlinbe juttatni.

A fegyverszüneti feltételt Curzon javasolta, aki egyúttal közölte a francia nagykövettel, hogy nincs módjában az angol kormány nevében a németeket a teljes kapitulációra felszólítani, de barátságosan ajánlani fogja nekik a passzív rezisztenciáról való lemondást.

A rákosszentmihályi tömeggyilkosság vizsgálata.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, jun. 13.

A rákosszentmihályi tömeggyilkosság ügyében a nagy anyag miatt a vizsgálat hatnyolc hétig fog tartani. Molnár-Tóth a vizsgálóbíró előtt beismerte a terhére rótt összes büncselekményeket. Kanozsay azonban visszavonta a rendőrség előtt tett vallomását és a legállhatatosabban tagad. Molnár-Tóthné éppen úgy, mint a rendőrségen, most sem akar tudni férje dolgairól semmit.

A vizsgálóbíró a jövő héten tartja meg a villában a helyszíni szemlét, amikor a tanukat is, a melyek száma a nyolevanat meghaladja — ki fogja hallgatni.

Elvben elfogadták a rendkívüli hitelekről szóló törvényt.

Viharmentes nap a szkupstinában.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jun. 13.

A szkupstina tegnapi ülését délelőtt kilenc órakor nyitotta meg a házelnök. Az ülés meglehetősen kis érdeklődés mellett folyt le, dacára annak, hogy mára várták a szavazás elrendelését.

Szekulity Milán dr. (szoc.) volt az első felszólaló, aki élesen foglalkozott a hitel kérdésével és több tételt kifogásolt. Különösen a minisztériumok hiteleit bírálta élesen. Az igazságügyi minisztériumról beszélve, kijelentette, hogy minden eddigi kormány több gondot fordított a gazdasági igazságszolgáltatás rendezésére, mint a mostani. A gazdasági igazságszolgáltatás a bírósági és más okok következtében válságba került s a kormány ennek dacára sem tesz semmiféle intézkedést a helyzet megjavítása érdekében. Nem szavaz bizalmat a kormánynak.

Grgin dr. (bánsági rad.) a törvényjavaslat védelmére szólal

fel. Kijelenti, hogy a rendkívüli hitelről szóló törvénytervezet nem új hitelről rendelkezik, hanem az 1922—1923. évi költség hiteleinek a fedezésére szolgál. Javasolja, hogy a szkupstina bizalmat szavazzon a kormánynak és ezzel lehetővé tegye a pénzügyi helyzet konszolidációját.

Ality Huszein boszniai muzulmán képviselő ebbe a vitába is bekapcsolta az autonómia kérdését és a rendkívüli hitekkel kapcsolatban Bosznia és Hercegovina önkormányzatát követeli. Setverov Szlavko (bánsági dem.) a kisebbség és Maximovity Bozsó (rad.) a többség előadója néhány megjegyzést tesz a törvényjavaslatra.

Az elnök ezután szavazás alá bocsájtotta a törvénytervezetet. A nemzetgyűlés száztizenkilenc szavazattal hatvankilenc ellenében elvben elfogadta a törvényt. Részletes vitáját a mai ülésen kezdi meg.

Nápirendre kerül a megyei utak kijavítása

Jelentést kérnek be a megyei utakról és hidakról.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jun. 14.

Nemrégiben cikk keretében foglalkoztunk az országutak állapotával s ezzel kapcsolatban rámutattunk a megyei, járási és községi utak elhanyagoltságára is. Példának a Farkasdin—Perlez közötti utat hoztuk fel, a melyen a közlekedés csaknem teljesen lehetetlenné vált. Az utak mai állapotáért természetesen nem okolunk, de nem is okolhatunk senkit sem, mert hisz a jelenlegi helyzet előidézésének okaival mindenki tisztában van. A háboru előtt is már generális javításra szorultak az utak s a legtöbb Helyütt 1914. év őszén meg is indult volna a munka, ha az időközben kitört háboru nem változtatott volna a tervbe vett programmon. A háboru alatt a legsürgősebb munkálatokat sem végezheték el a szüntelenül mutatózó pénzühiány miatt s ugyanez az akadály kísértett a forradalom utáni években is.

A viszonyok megjavulásával most mindinkább előtérbe kerülnek a legsürgősebb ügyek, amelyeknek elintézése már hosszabb ideje halasztást szenved. Így elsősorban veszik napirendre az utak és a közlekedés zavartalan lebonyolítása érdekében olyannyira szükséges hidak kijavításának a kérdését. Ha nem is kimondottan ezt a célt szolgálja, de mindenesetre közeledő lépést mutat a megye legújabb körirata, amelyet tegnap küldöttek

szét Torontál-Temesmegye községeibe.

A köriratban Rajity Szvetisláv alispán közli, hogy a megye mérnököt kapott és hogy a jövőben technikai ügyekben (tervek, költségvetések) a megyei mérnöki hivatalhoz forduljanak, a községek. A terveket három példányban kell beküldeni (az eredetit és két másolatot) a költségvetéseket pedig két példányban (az eredetit és másolatot). Egyúttal felhívja a községi képviselőtestületeket, a főszolgabírókat és a polgármestereket, hogy részletes jelentést küldjenek be arról, melyik út szorult leginkább javításra, a rekonstrukciónak milyen időn belül kellene megtörténnie és milyen hosszúságu szakaszon s végül az ut jelenlegi anyagából mennyit használhatnának fel az átépítés alkalmával. Ugyanazokat az adatokat bekéri a hidakról is azzal a megjegyzéssel, hogy állami vagy megyei ut vezet a hidhoz.

A kóbor kutyaokról és a kóbor gyerekekről.

Az ebzárlattal kapcsolatban megnyugvással konstatáljuk, hogy soha még annyi kóbor kutya nem csatangolt az utcákon, mint most. Némely utcát különös előszeretettel használják gyülekező helyül ezek a kiverált állatok, ahol olyan marakodást, ugatást követnek el, hogy a gyöngébb idegzetű ember idegrángást kap. Talán lehetne ezen valahogy segíteni? Annál is inkább kívánatos volna ez, mert az utóbbi időben a kóbor gyerekek is nagyon elszaporodtak. Rengeteg sok egészen apró gyerekek kószál az utcákon megfelelő felügyelet nélkül és ezek testi épességét veszélyeztetik első sorban ezek a kutyák. Persze ugyanis lehetne, hogy a szülők vigyázzanak jobban a csemetéikre, de hát bizonyára fontosabb dolguk van a szülőknek — szegényeknek!

HIREK

Jun. 15.

1843-ban szül Grieg Edward norvég zeneszerző 1888-ban II. Vilmos császár trónra lép. 1903-ban Karagyorgyevics Pétert, I. Péter néven Szerbia királyává választják.

Eljegyzés. Dr. Mihajlovič Iván eljegyezte Sandrovity Vericát Ciacováról (Románia). Minden külön értesítés helyett.

Kinevezések. Mausz Pált adóellenőrnek, Alvirovity Csedomirt pedig községi irnoknak nevezték ki Srpski Itebejre.

Megnyílt a Ruzsanda posta-hivatala. A novisadi posta és távírdáigazgatóság átiratói intézet Torontál—Temesmegyéhez, a melyben értesíti, hogy Melencin, a Ruzsanda-fürdőben posta-és telefonhivatalt létesített, amelyet a rendes postahivatalok teljes hatáskörével ruházott fel. A postahivatal csak a szezon tartama alatt működik.

A szerbiai polgári törvényt nem terjesztették ki a Vajdaságra. A belügyminisztériumhoz több helyről kérdést intéztek, hogy a szerbiai polgári törvényt kiterjesztették-e annakidején az új országrészekre is vagy pedig csak Szerbiára hagyták érvényesül. A belügyminisztérium most válaszolt a kérdésre és a vármegyékhez intézett köriratában értesíti az összes polgári hatóságokat, hogy a szerbiai polgári törvényt a mai napig sem terjesztették ki az új területekre s jelenleg csak Szerbia területére szól a hatásköre. A köriratot a belügyminisztérium B. B. B. ügyosztálya utján tegnap megkapta Torontál-Temesmegye is.

Újra az ebmarások... Hermann Péter Etvesove (Magyar) utca 36-ik szám alatti lakos kisleányát, Hermann Annát a ház előtt az utcán megharapta egy kutya. A leánykát a novisadi Pasteur-intézetbe szállítják.

Pénzügyi ellenőrző állomás a Bácskában. Az egyes állami adók igazgatósága elhatározta, hogy a Bácskában két új ellenőrző pénzügyi állomást létesít. Az egyiknek székhelye Bezdán, a másiké pedig Csakova lesz. Mindegyik állomás mellé husz főből álló tisztviselői kart osztanak be. A két új pénzügyi szerv a novisadi posta- és távírdáigazgatóság hatásköre alá tartozik.

A Ráros-telep — Miletityevo. Torontál-Temesmegye hivatalos lapjában rendelet jelent meg, mely szerint a belügyminisztérium a vrsaci járásban lévő Ráros-telep nevét Miletityevora változtatta.

Bűnügyi krónika. Krajnov Szima srpskielemiri földművestől, akinek a Tisza-parton nagymennyiségű fűzfája volt felhalmozva, ötven kéve fűzfát loptak el ismeretlen tettesek. Feljelentésére megindult a nyomozás Perin Zsiva srpskiaradáci gazdálkodótól ellopták a háromszázötven dinár értékű ködmönét. A csendőrség a tettest kinyomozta Jovánovity Száva aradáci cigány személyében és letartóztatta.

A vendéglősszövetség véd-szentjének napja. A vajdasági vendéglősök, kávéosok és szállodások egyesülete tegnap ünnepekte véd-szentjének: Pádusi Szent Antalnak napját. Az ünnepély előtt a központi róm. kath. templomban istentiszteleten vettek részt az egyesület tagjai, amelyet Kovács István apátplébános celebrált. Mire után az apátplébános ismertette a nap jelentőségét és örömeinek adott kifejezést, hogy a Pádusi Szent Antalt választották véd-szentnek. Utána a „Club“-kávéházban gyűltek össze a vendéglősök, ahol gazdag villásreggeli várta őket. A villásreggeli Kovács István apátplébános mondott beszédet. Üdvözölte Solyom Györgyné zászlósnőjét és rámutatott a harmónikus együttműködésre, amely a különböző nemzetiségű tagok között van. Kirtyánszki Szövetőzár egyesületi elnök beszélt ezután, köszönetét fejezte ki az apátplébánosnak, hogy minden alkalommal a szövetség érdekében közreműködik. Végül Arnold András alelnök szólalt fel, aki az eddigi működésük eredményességét ismertette. Az alelnök indítványára Kovács István apátplébánost és Szatkity Zsárko gör. kel. esperest tiszteletbeli tagokká választották meg. A zászlószögek beverését — Kovács apátplébános óhajára — más ünnepélyes alkalomra halasztották el.

Srpski Elemiren is... Jovánovity Kója srpskielemiri földbirtokos házában tegnap tolvaj járt. Egy őrizetlen pillanatban összeszedte a kezéigébe akadt ruhásműveket és zsákmányával hihetetlenül rövid idő alatt eltűnt a környékről. (Jovánovity károsodása meghaladja a kétezer dinárt. Feljelentésére erélyes nyomozást indítottak meg a tettes kézrekerítésére. Valószínűnek tartják, hogy a helyszínnel ismerős egvények követték el a vakmerő lopást.

Atutalások, hitellevelek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint **valutabiztosítások** áru kivitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a **Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál** (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

Az „Arva“-asztaltársaság folyó hó 17-én a „Vinograd“-hoz címzett vendéglő kerthelyiségében nagyszabású tekeversenyt rendez, mely alkalomra 5 darab kiváló értékű tárgy van nyere-ménynek kijelölve. Kezdeté d. e. 10 órakor. Számos látogatást kér a Vezetőség.

Atutalásokat és csekkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat** legjutányosabban eszközöl a **Nagybeeskereki Takarékpénztár**, Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál Veliki Beeskerek. Telefon 329.

Paraszthad indul Szófia ellen.

— A „Torontál“ tudósítójának távirata. —

Páris, jun. 13. (Havas.) A párisi bolgár követség értesülése szerint Bulgária földműves népe az új kormányal szemben ellenállást szervez. Szófiát százezer főnyi hadsereg zárta el az ország többi részétől. A parasztek hadserege Szófia ellen indul.

Budapest, jun. 12. Az „Az Est“ Szófiába küldött tudósítója jelenti, hogy Sztambulinszki még szabadon van. A volt miniszterelnök Tatar-Paradzikben tartózkodik parasztszjai között. Ez a helység Szófia és Philipopolisz között fekszik és

Sztambulinszki innen szervezi az ellenállást a kormány csapatai ellen, amelyek elsáncolt hadállásait bekerítették. A felfegyverzett parasztságot azonban legfeljebb huszezerre becsülik.

A vasuti forgalom rendes. A vasutvonalak mentén a mezeti munka mindenütt akadálytalanul folyik. Sehol semmi nyoma az izgalomnak. Szófiában teljes a nyugalom, ha a falakon nem volnának a falragaszok, a kormány proklamációjával, semmi sem mutatná a nagy átalakulást. Az új kormány felülkerekedett és mindenütt ura a helyzetnek.

Három család egy nem létező lakásra.

Bonyodalom egy furcsa lakáshivatali végzés körül.

— A „Torontál“ tudósítójától. —

Beeskerek, jun. 14.

Péntek délelőtt mozgalmas képet nyújtott dr. Kleits János beeskereki orvosnak a Veresmartiova (Uri) utca 1-es szám alatti háza. A délelőtt folyamán megjelent a házban négy rendőrségi kiküldött egy polgári egyen társaságában és üres lakást keresett. A lakók tagadó válaszára újra elővették a hivatalos végzést, hogy meggyőződjenek róla, hogy jó helyen járnak-e. A lakáshivatal határozata kétségen kívül erre a házra szólott és kifejezetten megjelölte, hogy melyik lakást utalták ki, tévedés tehát — mint megállapították — nem forog fenn. Már éppen az egyik lakó kiköltetéséhez akartak fogni, amikor az utolsó percben megjelent a házban egy másik polgár, aki ugvanesak szabályszerűen kiállított irattal igazolta, hogy a kérdéses lakás az ő tulajdona. A rendőrség emberei az érdekelt polgárokkal együtt tanácsalantul tanakodtak a furcsa fordulat felett, amikor rövidesen rá harmadik gazdája is akadt a lakásnak, aki szintén kétségbevonhatatlanul, szabályszerű vég-

zéssel igazolta a helyiségekhez való jogát. A rendőrség ezek után lemondott a bonyolult ügybe való beavatkozásáról és elvonult a helyszínről.

A három határozatot, amely egy nemlétező lakásban három családot kívánt elhelyezni, dr. Cselikovity Mravity Nadan volt városi főjegyző írta alá.

Idillikus lakás az utcán.

— A „Torontál“ tudósítójától. —

Beeskerek, jun. 14.

Érdekes eset foglalkoztatja most a Milytina (Bakics) utca lakóit. Haasz Lőrinc cipészegéd bírói határozat alapján kénytelen volt kiköltözni a Bakics-utca 12. szám alatti lakásából és más lakás hiányában Isten szabad ege alatt ütötte fel szellős hajlékát. Tegnap óta kint állanak az utcán a butorai szépen sorjában rakva, kis kályháját felállította hevenyészett szobájában s nem törődve a kíváncsi járókelők bámészkodásával, nyugodtan, zavartalanul „komótizál“ családjával a kellemes új otthonban.

A kiköltözés előzményeivel a helyszínen járt munkatársunk a következőket tudta meg: Haasz Lőrinc cipészegéd feb-

ruár hó másodika óta volt alkalmazásban a Milytina-utca 12-ik szám alatt lakó Schillesz Lajos cipésmesternél. A fizetésén kívül természetbeni járandóság címen lakást is élvezett. A múlt hónapban fizetésemelési követelésekkel lépett fel. Mivel Schillesz nem adta meg a bérjavítást abban a mértékben, amint Haasz kívánta, a bérmozgalomnak felmondás lett a vége. Az állásból való elbocsátás egyuttal a lakás elvesztésével járt, amit a bíróság is ítéletével helybenhagyott.

A munkaadó néhány napi halasztást adott Haasznak, hogy ezalatt az idő alatt lakást szerezzen. A lakás nélkül maradt cipészegéd keresett is új hajlékot mindenfelé, kutatása azonban eredménytelen maradt. Tegnap reggel aztán egyszerűben megoldotta a lakáskérdést. Egyenkint kivitte butorait az utcára és nyugodtan berendezkedett. Azóta talán már meg is nyugodott sorsával és élvezi továbbra a természetbeni lakást — az Istentől.

SZINHAZ.

Jun. 23., 24., 25. és 26. Gábor—Szirmai: Ezüst pille. Operette 3 felvonásban. Az Ady-Társaság színháza.

Az Ezüstpille premierje közbejött technikai akadályok miatt nem június 21-én, hanem június 23-ikán lesz.

A Hazudik a muzsikaszó esütörtöki előadása a közbejött akadályok miatt elmarad. A már előjegyzett jegyek a jövő hét folyamán tartandó előadásra érvényesek.

Rendelet a magyar és német egyházi okmányok elfogadásáról.

— A „Torontál“ tudósítójától. —

Beeskerek, jun. 14.

Érdekes rendelet jelent meg Torontál-Temes megye hivatalos lapjának a legújabb számában.

A rendelet elmondja, hogy a belügyminisztérium a vallásügyi minisztérium (katholikus osztályának) átiratára megengedte, hogy Bánátban, Bácskában és Baranyában a hatóságok sürgős esetekben elfogadhatják az egyházi hatóságok magyar és német nyelvű anyakönyvi kivonatait, keresztleveleit, házassági okmányait és egyéb hivatalos iratait.

A rendelet felsorolja az okokat is, amelyek miatt ez az intézkedés szükségessé vált. A katolikus lakosság zöme a Vajdaságban magyar és német nemzetiségű polgárokból kerül ki, akik nagyrészt nem tudják a hivatalos nyelvet. Ugyanezzel a nyelvnehézségekkel küzdenek az egyházi hatóságok is. Eppen ezért a vallásügyi minisztérium a lakosság érdekében előnyösnek látta, ha ideiglenesen, átmeneti időre a magyar és német nyelven kiállított egyházi okmányok elfogadását javasolja a belügyminisztériumnak.

BERSON

gummisarok és gummitalp
OLCSÓBB lett!

Nyilttér

Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Ahírozt kijelentem, hogy Radić és Krpucsić orlovati cégtől megváltam és 1923 június 1-től kezdődőleg a Radić és Krpucsić cég tartozásait nem szavatolok.

Branislav Krpucsić.

Nagy pénzbeli jutalmat adok

annak, aki nekem 3 szobás és mellékhelyiségekkel bíró lakást, esetleg ennél nagyobbat szerez vagy átenged.

Cím e lap kiadóhivatalában. — 1155

Eladó

egy nagy 6-os Hoffherr & Schranz-féle teljesen rendbehozott, új szíjzattal és minden kellékekkel ellátott

cséplőgarnitúra.

Bővebbet személyesen vagy levél útján Virág Andrásnál, Gornja Mužija, háasz. 431.

Családi ház

téglából épült, száraz, nagyobb kerttel, jó fekvéssel, elköltözés miatt szabad kézből azonnal eladó Karadjordjev trg (Vásár-tér) 2. szám.

Egy teljesen jókarban levő, alig használt szívó- és nyomószelap

szivattyu

a hozzátartozó csövekkel, igen jutányos áron azonnal eladó.

Bővebbet: Németvágsor 11—13 sz. a.

80 holdas birtok,

elsőrendű minőségű föld, 4 kilométerre Bosna Dubicától, Bosznia északi részében, kies eladó holdankinti vidéken 7500 dinárért. Közlebbit 1131

a „Torontál” kiadóhivatalában.

Ház szabad kézből eladó.

Vétel esetén azonnal beköltözhető.

Ugyanott egy világos

hálószobaberendezés is eladó!

Balkanszka (Batthyány) u. 13. — 1147

„Zemljoradnik”

az Első Szerb Agrarbank (Prva Srpska Zemljoradnička Banka) Beograd mezőgazdasági gépgyára

Veliki Beckserek, Miletićeva (Temesvári) utca 86/88. TELEFONSZÁM 211.

Értesítjük a m. t. közönséget, hogy üzemünket megkezdttük és elvállaljuk az összes

mezőgazdasági gépek előállítását és javítását

valamint malmok és más iparvállalatok berendezését és üzembeheiyezését.

Öntödenk és műhelyeink elsőrangú berendezése biztosíték az elvállalt munka gyors és pontos keresztülvitelére.

Ezidőszerint raktáron tartunk: ekéket, vetőgépeket, gabonamagtisztítógépeket (triör), valamint „PÖHL“-féle motorekéket 3- és 5-vasu ekével.

Kivánatra eszközöljük cséplőgarnitúrák, gőzgépek, nafta- és benzinmotorok beszerzését az általunk képviselt elsőrangú gyárakból.

Felvilágosítással bármikor a legnagyobb készséggel szolgálunk.

1143

Egy kétszobás butorozott lakás

konyhával, esetleg konyhahasználattal kerestetik jó ház bér mellett.

Ügynökök díjaztatnak. 1149

Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

Keresünk körkemencénkhez ügyes, megbízható égetőmestert.

Ajánlatokat kérünk 1140

Első Jasenovai Göztéglyagár Rt. Jasenovo (Baanat) küldeni.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálatát és vasuti szállítástól eredő mindennemű visszkérésöket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Beckserek. Etvesova u. 5.

Üzlet-áthelyezés!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű vevőimet, hogy

PETAR J. GALETIN

Aleksandrova (Fő) u. 42. sz. alatt lévő üzletemet a Car Dusanova (Varajjai) u. 2. sz. alá helyezem át s e végből az egész árut leszállított árban adom el, valamint az egész

üzletberendezés is eladó.

1150

A pancsevoi Szerb Bank faosztályánál Kovinban

eladó több ezer darab elsőrendű távirda, telefon- és villamvezetékhez **fenyőoszlop** mindenféle hosszúságban és vastagságban.

Az anyag a helyszínen megtekinthető és bármikor szállítható.

1054

Irodák áthelyezése!

PRVA SRPSKA ZEMLJORADNIČKA BANKA

vojvodinai főfiókja Veliki Beckserek

áthelyezte irodahelyiségeit a

„ZEMLJORADNIK”

mezőgazdasági gépgyár helyiségeibe, Miletićeva 82—86. sz.

1127

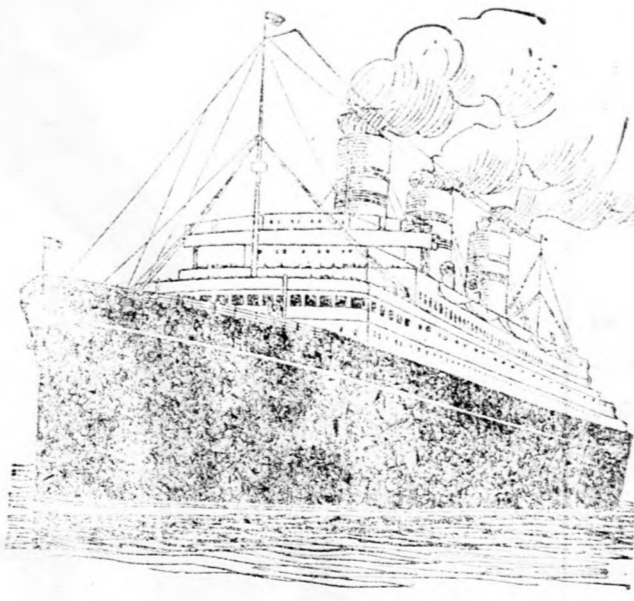
Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Beckserek.

Holland-Amerika Linie

Zagreb—Rotterdam—Newyork.

Vezérügynökség az SHS. királyság részére:

Hrvatska Banka za Promet s Nekretninama D. D. Zagreb.

I. II. III. osztályu utasok szállítása Delamerikába és Kanadába a legmodernebb óriási gyorsgőzökkel. Utazás nyílt tengeren 6—7 nap. Legkellemebb, legbiztosabb és gyors utazás. Kitünő konyha. Hetenként egy gőzhajó. III. osztályu utasok részére külön példásan tiszta fülkék.

Mindennemű felvilágosítással szolgál gyorsan és költ-1014 ségmentesen:

Holland—Amerika Linie
Zagreb, Zrinjski trg br. 7.

Kiadja Pleitz Fer. Pál